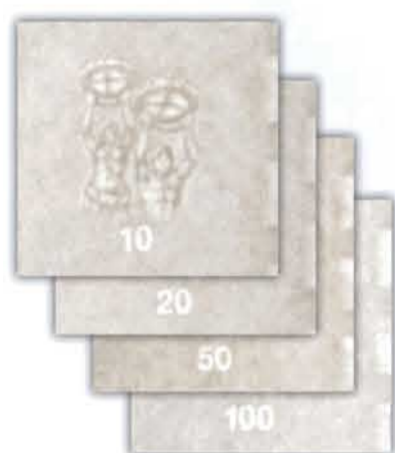

Заштитна обиљежја нове серије новчаница КМ издање 2012

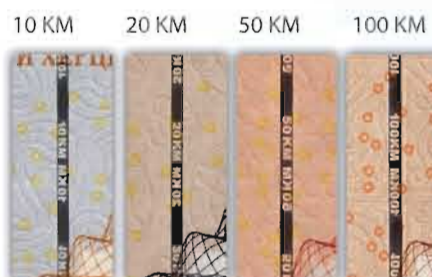
Централна банка Босне и Херцеговине у 2012. години пушта у оптицај нову серију новчаница конвертибилне марке у апоенима од 10 КМ, 20 КМ, 50 КМ и 100 КМ. Ове новчанице имају одређене разлике у односу на претходна издања. Година издавања наведена је испод потписа и ријечи "ГУБЕРНЕР" на лицу новчаница. Претходна издања новчаница и даље ће остати у оптицају.

1 Водени знак	3 Прозирни регистар	5 Иридисцентна трака	7 Intaglio штампа
2 Заштитна нит с текстом	4 Заштитна нит "Motion™"	6 Оптички промјењива боја	8 Микроштампа
			9 УВ обиљежја

1. Водени знак

Нова серија КМ новчаница има вишестонски водени знак с мотивом скулптура са свјетилкама на главном улазу у зграду Централне банке Босне и Херцеговине у Сарајево. Испод мотива скулптуре сваки апоен КМ има посебан свијетли водени знак – ознаку номиналне вриједности. Водени знак се види под пропусним свјетлом, односно када се новчаница држи према свјетлу.

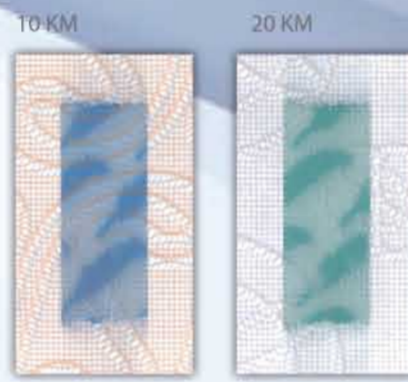
2. Заштитна нит с текстом

Нова серија КМ новчаница има заштитну нит, која је потпуно уграђена у папир и унутар ње се види текст различит за сваки апоен: 10 КМ, 20 КМ, 50 КМ и 100 КМ. Текст има "ефекат огледала", тј. под пропусним свјетлом се може читати и с лица и с налицја.

3. Прозирни регистар

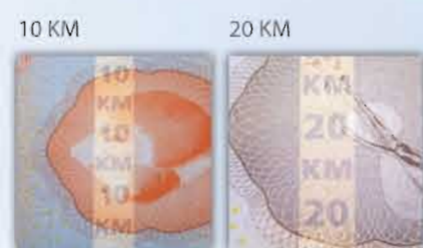
Када се новчаница држи према свјетлу, елементи штампани на лицу и налицју новчанице уклапају се и чине петогоао.

4. Заштитна нит "Motion™"

Све новчанице КМ из нове серије имају и микрооптичку заштитну нит, ширине 4 мм, с прозорима. Апоени од 10 КМ и 20 КМ имају три прозора, а апоени од 50 КМ и 100 КМ имају четири прозора у којима нит излази на површину папира. "Motion™" нит има различиту боју за сваки апоен: 10 КМ – азурноплава; 20 КМ – зелена; 50 КМ – црвена; 100 КМ – љубичаста. Мотив нити на свим апоенима је перо које се помјера зависно од угла посматрања на начин да када се:

- Горња ивица новчанице нагне напријед према посматрачу, перо се помјера улијево
- Доња ивица новчанице нагне према посматрачу, перо се помјера надесно
- Десна ивица новчанице нагне према посматрачу, перо се помјера нагоре
- Лијева ивица новчанице нагне према посматрачу, перо се помјера надоље

5. Иридисцентна трака

На апоенима 10 КМ и 20 КМ, вертикално преко цијелог налицја новчанице налази се иридисцентна трака ширине 10 мм. Код оба апоена трака приказује ознаку КМ, те ознаку номиналне вриједности. Када се новчаница посматра под различитим углом, трака свјетлуца и мијења боју.

6. Оптички промјењива боја

На апоенима 50 КМ и 100 КМ, ознака номиналне вриједности у доњем десном углу налицја новчанице штампа се посебном оптички промјењивом бојом. Ефекат промјене боје може се видјети када се новчаница посматра под различитим углом. На 50 КМ боја се мијења од љубичастоцрвене у зеленкастоцмењу. На 100 КМ боја се мијења од златноцмењу до маслинастоцрвене.

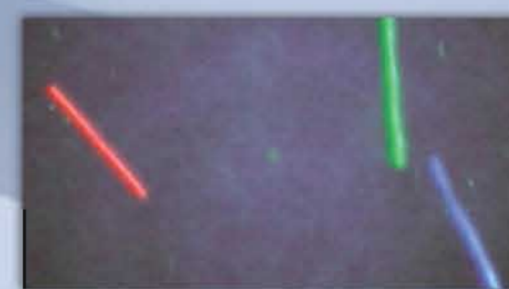
7. Intaglio штампа

Intaglio штампа се налази на лицу новчанице у означеним подручјима и може се осјетити под прстима.

8. Микроштампа

Новчаница има микротекст на оба писма "СВВН ЦББХ" у дну лица новчанице.

9. УВ обиљежја

Новчанице на лицу и налицју имају подручја штампана флуоресцентном бојом, која свијетле под УВ зрацима. У подручју воденог знака, све новчанице КМ на лицу имају и флуоресцентну ознаку номиналне вриједности. Осим тога влакна, уграђена у папир и невидљива на дневном свјетлу, под УВ свјетлом се виде у црвеној, зеленој и плавој боји. Флуоресцентне особине имају и серијски бројеви новчаница.

Verzija RS

Verzija FBiH

